

Tvangsarbejdsanstalten findes saa igjen efter denne Bestemmelse Gælsfængsel. Man maa med andre Ord tænke Tanken helt ud, og saa vil man se, at det kommer i høj Grad til at nærme sig et virkelig Fængsel; thi disse Folk, der sættes her ind, ere paa Forhaand betegnede som Samfundets Udfund og Bærme, som Folk, der ikke kunne styre sig selv, og som man ikke kan lade gaa løs. Naar de komme ind paa denne Arbejdsanstalt, saa ville de ikke være paa en Forsørgelsesanstalt i almindelig Betydning; thi de ville have en meget begrænset Frihed; det kan ikke nytte at lade dem gaa ud; thi de ville altid gjøre Spettakler eller dog komme drukne hjem. Man kan i det Høieste give dem Frihed til at lade sig tilse og besøge af Slægtninge eller Familie, men disse Folk ville ikke faae mange Besøg. Jeg vil blot henlede Opmærksomheden paa, at, naar man tænker sig det gennemført, saa bliver det en Institution af meget alvorlig og indgribende Natur, hvor man bliver nødt til at gaa til en Frihedsberøvelse, der næsten bliver ligesaa stor som den, man nu hyder egentlige Forbrydere i Fængslet. Jeg skal ikke udtale mig bestemt om, hvorvidt man virkelig kan gennemføre Tanken i sin Stærkhed, men jeg vil blot henlede Opmærksomheden paa dette, at, skal den gennemføres, saa bliver det en meget alvorlig og indgribende Foranstaltning.

Jeg skal tillade mig at berøre Spørgsmaalet om, hvem der har Forsørgelsespligten udenfor det offentlige Fattigvæsen. Den ærede Forslagsstiller har, hvad der allerede er gjort opmærksom paa af den høitærede Indenrigsminister, i § 3 ganske ladet det blive ved den nuværende Ordning, og har endog, saa vidt jeg har set, paa et enkelt Punkt bortskaaet en Forpligtelse for Slægten. Det er et Spørgsmaal af ikke ringe Interesse, om man virkelig kan sige, at Forbindelsen mellem Slægtninge indbyrdes, Forældre og Børn t. Gr., er af den Natur, at der maa paahvile dem en gjensidig Forsørgelsespligt, fra Forældrenes Side ud over Børnenes 18de Aar og fra Børnenes Side i en ubegrænset Tid. Jeg maa tilstaa, at jeg ikke vilde finde det rigtigt, om man vilde sige, at dette Baaud burde være saa stærkt, at det fremkaldte en gjensidig Forsørgelsespligt. Der er et populært Udtryk, der siger, at Kjærlighed gaar fremad og ikke tilbage. Jeg tror med andre Ord, at det er en populær Opfattelse, at Folk maa være berettigede til at have mere Omhu og Kjærlighed for deres Børn end for deres Forældre. Jeg skal ikke indlade mig paa

Spørgsmaalet, jeg refererer kun denne Sætning, men i praktisk Henseende indrømmer jeg, at det vilde være meget haardt at forlange som en lovhemlet Pligt, at man skulde tage af det til Ens egne Børns Forsørgelse Nødvendige for at underholde sine Forældre. Jeg tror ikke, at det i sin Almindelighed vil blive anset for rigtigt og billigt. Men den Maade, hvorpaa det ærede Medlem har stillet sig til det oprindelige Forslag og til, hvad der er fremkommet her ved Sagens tidligere Behandling, tror jeg paa den anden Side heller ikke er rigtigt. Jeg tror, at der absolut maatte kunne være Tilfælde, hvor man maa sige, at det er en virkelig Forsømmelse baade fra Forældrenes og Børnenes Side, om de lade henholdsvis deres Børn eller Forældre komme paa det offentlige Fattigvæsen. Jeg mener derfor, at der kan være Spørgsmaal om Indsriden fra Dvrighedens eller andre Autoriteters Side i saadanne enkelte eklatante Tilfælde, men jeg holder med den ærede Forslagsstiller i, at som almindelig Lovregel kan det næppe opstilles. Forøvrigt skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa. Jeg har Anledning til at tro, at det ærede Medlem, som staar i nærmere Forhold til de tidligere Lovforslag end jeg, maaste vil udtale sig om disse Forhold. — At man har villet paa- byrde Hustruen en Forpligtelse til at forsørge Manden i paakommende Tilfælde for at skabe Gjensidigheden der, skal jeg heller ikke have Videre imod, men jeg staar forøvrigt paa det Standpunkt, at det er Manden, der efter den gamle Opfattelse skal være Hovedet og ogsaa skal have Forpligtelsen til Forsørgelse, og jeg mener, at der i den Retning skal stilles meget strænge Fordringer til ham. Men naar vi paa den anden Side se Sagen i Forhold til det Offentlige, saa kan jeg ikke undlade at indrømme, at, hvis det i nogen høj Grad bliver almindeligt at oprette Egttepagter, saaledes at Hustruen faar Formuen og Manden kunde gaa paa Fattigvæsenet, saa er det Noget, man heller ikke kan være tjent med. Jeg mener derfor, at det maatte nok alligevel være rigtigt at faae en Bestemmelse som den paagjældende optagen i Lovforslaget.

Da jeg ikke har i Sinde at gaa i Details, skal jeg kun med et Par Ord omtale Kap. IV., som handler om Fattigunderstøttelsens Virkning paa den Trængendes retlige Stilling m. m. Der maa jeg sige, at den ærede Forslagsstiller har forbaaret mig, thi det er ganske mærkværdigt, at han hverken i Lovforslaget, som han jo nu har redigeret, eller i sine mundtlige Udtalelser, saa vidt jeg har hørt, har taget Hensyn til hele den betyde-